

La paradoxa dels ajuntaments

En els darrers mesos s'ha celebrat amb diversos actes un aniversari digne de record: els trenta anys dels primers consistoris municipals elegits democràticament arreu del país després del perllongat període de la dictadura.

És obvi que, d'aleshores ençà, els nostres pobles i ciutats han experimentat transformacions profundes en tots els ordres i han modificat feliçment la seva fesomia. Als canvis espectaculars i ben visibles en la imatge física dels nuclis urbans s'hi afegeix allò que és més important i que constitueix el paradigma de l'actuació municipal democràtica: la preocupació constant per augmentar la quantitat, millorar la qualitat i garantir l'eficàcia dels serveis públics, des de la màxima proximitat possible als ciutadans i amb l'atenció posada en el benestar general de la població.

Paradoxalment, aquesta àrdua tasca, multiplicada per l'assumpció progressiva de noves responsabilitats i competències, s'ha dut a terme enmig d'una endèmica precarietat econòmica, ara agreujada per la disminució d'ingressos que comporta la crisi general. Paradoxalment, durant aquests trenta anys, l'Administració local ha estat la ventafocs de les administracions públiques: com més a prop s'ha volgut posar de la gent, més lluny ha tingut l'accés als recursos, concentrats principalment en els àmbits autonòmic i estatal. Un alcalde s'ha referit a aquest desequilibri amb una frase gràfica: s'ha començat la casa per la teulada, amb molta despesa a la coberta i molt poca en els fonaments.

Fa trenta anys, doncs, que els governs locals demanen i mereixen un nou marc legal, un canvi de model financer que els proporcioni la possibilitat de realitzar amb dignitat i eficiència la tasca que els és pròpia. Només si són econòmicament autosuficients, lliures de pressions externes abusives, podran mantenir vius en els administrats el sentiment de satisfacció i l'afany de participació que són bàsics per a la prosperitat i la fecunditat de la vida col·lectiva.

Fotomontage de Pep Caballé a partir d'una foto de Gerard Bagué i d'una imatge del tren petit de Sant Feliu a Girona.

Clàssics revisitats. Iniciem en aquest número una sèrie d'articles en què Vicenç Pagès Jordà revisitarà un seguit de llibres considerats clàssics, entenent com a tals els escrits per autors nascuts al segle XIX i que formen part del cànon de la literatura catalana. Ens limitarem a obres en prosa, escrites per autors nascuts a la demarcació que cobreix la revista. L'objectiu d'aquesta secció no és descobrir obres desconegudes, sinó rellegir-ne de ja conegudes i interrogar-les avui dia, al marge de plantejaments historicistes, mirant d'esbrinar si la seva lectura continua tenint interès per a un lector mitjà, és a dir, una persona inclinada a la lectura no específicament filològica.